

MATERIAŁY HISTORIOGRAFICZNE
HISTORIOGRAPHIC MATERIALS

Dr Witold Włodzimierz WIEŻŁAK (1955 – 1989)
– wspomnienie w piętnastą rocznicę śmierci

Dr. Witold Włodzimierz WIEŻŁAK (1955 – 1989)
– a recollection in the 15th anniversary of his death

MACIEJ SAPIEJEWSKI

Al. Niepodległości 71/49, 02-626 Warszawa, e-mail: maciek@sapiejewski.neostrada.pl

KEY WORDS: historiography of natural sciences, biography, list of publications.

Dr Witold Włodzimierz WIEŻŁAK urodził się 7. kwietnia 1955 roku w Łodzi. Był synem Mirosławy i Włodzimierza WIEŻŁAKÓW.

Dr Witold W. WIEŻŁAK – fotografia z roku 1976.

Od wczesnych lat wykazywał duże zdolności i różnorodne zainteresowania. Najbardziej ciekawiła go zoologia. Jako nastolatek zaczął tworzyć kolekcję chrząszczy wodnych. W 1973 roku w swoim rodzinnym mieście ukończył liceum ogólnokształcące i średnią szkołę muzyczną, w której z dużym zapałem realizował jedną ze swoich pasji, jaką była muzyka. Świadectwo dojrzałości otrzymał z najwyższymi notami. Następnie studiował na Politechnice Warszawskiej, gdzie szybko uzyskał magisterium oraz wyróżnienie dla najlepszego studenta tej uczelni.

Niebawem ożenił się z Dorotą ZEMŁĄ, utalentowaną malarką – konserwatorką dzieł sztuki, a w 1984 roku przyszła na świat ich córka – Maria.

Po ukończeniu Politechniki Warszawskiej, Witold rozpoczął pracę w Instytucie Podstawowych Problemów Techniki, gdzie kilkanaście miesięcy później obronił pracę doktorską, specjalizując się w biocybernetycznym przetwarzaniu i polaryzacji fal głosowych.

Jednak najważniejszą pasją, którą realizował jak znakomity i wykwalifikowany zoolog-systematyk, była koleopterologia. W jej ramach swoje zainteresowania skupił na chrząszczach wodnych, należących do nadrodziny *Dryopoidea* (*Elmidae*, *Limnichidae* i *Dryopidae*). Witold nie był nigdy związany zawodowo z instytucją, której profil byłby zbliżony z jego zoologicznymi zainteresowaniami. Nie przeszkodziło mu to jednak prowadzić rozległej korespondencji i wymiany z entomologami na całym świecie. Zgromadził niezwykle cenną kolekcję światowych *Dryopoidea*, liczącą kilkadziesiąt tysięcy okazów (w zbiorach suchych i alkoholowych). Zbiór ten był traktowany przez Witolda z niezwykłą pieczołowitością, a w kwestii metodologii systematycznego opracowania dorównywał najlepszym kolekcjom światowym.

Witold był członkiem Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, jednym z zasłużonych działaczy Oddziału Warszawskiego.

Gdy Witold WIEŻŁAK miał trzydzieści lat, wykryto u niego wyjątkowo złośliwą odmianę choroby nowotworowej, powodującej zmiany w narządach ruchu. Ani pomoc medyczna, ani mniej konwencjonalne środki leczenia nie były w stanie zatrzymać wyniszczającego procesu, charakterystycznego dla sarkomy w jej najtragiczniejszej w skutkach odmianie. Po kilkuletnim zmaganiu się z chorobą Witold zmarł 8. kwietnia 1989 roku.

Wskutek przedwczesnej śmierci wiele Jego życiowych planów nigdy nie doczekało się realizacji, a dużo przygotowywanych prac i monografii nigdy nie ukazało się drukiem. Po śmierci Witolda jego kolekcja wraz z okazałym zbiorem literatury entomologicznej została przekazana Muzeum i Instytutowi Zoologii PAN w Warszawie.

Bardzo ceniono jego zainteresowania, osiągnięcia i wiedzę. Nie będąc z wykształcenia biologiem, był w tej dziedzinie wyjątkowo wnikliwym badaczem, wnosząc dorobek istotny dla polskiej i światowej entomologii.

W życiu prywatnym i zawodowym Witold WIEŻŁAK kierował się prawdą, uczciwością, rzetelnością, pracowitością, sumiennością, wielką kulturą osobistą, życzliwością i bezinteresownością w kontaktach z ludźmi. Bardzo kochał swoją rodzinę. Był oddanym synem, mężem i ojcem. Przedwczesna śmierć przerwała działalność tego wyjątkowego człowieka. Na zawsze pozostanie w pamięci osób, dla których był towarzyszem życia, przyjacielem, kolegą.

PUBLIKACJE ENTOMOLOGICZNE WITOLDA WIEŻŁAKA

- WIEŻŁAK W. 1980: *Agabus pseudoclypealis*, new record (*Coleoptera*, *Dytiscidae*) to the Polish fauna. Pol. Pismo ent. **50**, 1: 159-162.
- WIEŻŁAK W. 1986: Chrząszcze – *Coleoptera*: *Parnidae*, *Limniidae*, *Psephenidae*. Klucze do oznaczania owadów Polski, Warszawa – Wrocław, XIX, **48-49**: 1-67.
- WIEŻŁAK W. 1987: New species of genus *Austrelmis* BROWN from Peru (*Coleoptera*, *Limniidae*). Pol. Pismo ent., **57**, 2: 299-303.
- WIEŻŁAK W. 1987: Contribution to the knowledge of African *Larinae* (*Coleoptera*, *Limniidae*). Pol. Pismo ent., **57**, 3: 441-451.
- WIEŻŁAK W. 1987: *Potamodytes lokis* sp. n. from Tanzania (*Coleoptera*, *Limniidae*). Ann. Hist.-nat. Mus. Nat. Hung., **79**: 119-120.

SUMMARY

Dr Witold Więżlak (*1955, †1989) started his first beetle collection as a teenager. Although he studied at Warsaw Polytechnic, and his PhD thesis dealt with biocybernetics, his real passion was coleopterology. He worked on water beetles belonging to the superfamily *Dryopoidea* (*Elmidae*, *Limnichidae*, and *Dryopidae*). The result of his contacts with specialist from all around the world was very valuable collection of world *Dryopoidea*, which included tens of thousands of specimens. He described several new species of beetles. After his death his collection of insects and entomological books was donated to Museum and Institute of Zoology (PAS, Warsaw).